Rok V. Nr 4.

# DZIENNIK URZĘDOWY

## KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO KRAKOWSKIEGO

WYDAWANY Z FUNDUSZÓW NAUCZYCIELSTWA OKRĘGU.

Kraków, dnia 24 kwietnia 1926 r.

## TREŚĆ:

Poz. 64.

## ROZPORZĄDZENIE [1])

### Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 1 marca 1926 r.

**wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu — w sprawie wynagrodzenia duszpasterzy za udzielanie nauki religji w publicznych szkołach powszechnych.**

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918) w porozumieniu z Ministrem Skarbu zarządza się co następuje:

§ 1. Wynagrodzenie duszpasterzy (proboszczów, wikarjuszów) za udzielanie nauki religji w publicznych szkołach powszechnych ustala się na 60 (sześćdziesiąt) złotych rocznie za 1 godzinę nauki w tygodniu.

§ 2. Wynagrodzenie to płatne jest zdołu w 10 równych ratach. Wymierza je kurator okręgu szkolnego, na podstawie wniosku inspektora szkolnego, opartego na zatwierdzonym przezeń rozkładzie zajęć.

§ 3. Za godziny lekcyjne, opuszczone przez duszpasterza bez usprawiedliwionego powodu, kuratorjum potrąca duszpasterzowi przy najbliższej wypłacie po 1·50 zł (jeden złoty pięćdziesiąt groszy) za każdą opuszczoną godzinę nauki.

Opuszczenie godzin nauki z powodu choroby duszpasterza, trwającej nie dłużej niż miesiąc, nie stanowi podstawy dla dokonania potrącenia, o którem mowa w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu.

Jeżeli natomiast duszpasterz opuści naukę z powodu choroby, trwającej nieprzerwanie dłużej niż miesiąc, należy dokonać potrącenia, o którem mowa w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, za opuszczone godziny nauki w drugim i następnych miesiącach choroby.

§ 4. Za usprawiedliwioną uważa się nieobecność duszpasterza na lekcji spowodowaną eksportacją zwłok lub wyjazdem do chorego.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1926 r.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
*St. Grabski.*

Minister Skarbu: *J. Zdziechowski.*

---

65.

## ROZPORZĄDZENIE [2])

### Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 4 marca 1926 r.

**w sprawie zwrotu i zmiany adresu przesyłek pocztowych oraz zmiany pobrania lub zlecenia.**

Na mocy art. 17 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 584) zarządza się co następuje:

---

[1]) Ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 163.

[2]) Ogłoszone w Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 166.

§ 1. 1) Nadawca przesyłki listowej zwykłej lub poleconej, listu wartościowego, paczki i przekazu pocztowego w obrocie wewnętrznym i zagranicznym oraz przekazu telegraficznego w obrocie wewnętrznym może żądać:

a) zwrotu lub

b) zmiany adresu tych przesyłek.

Za zmianę adresu uważa się zmianę imienia, nazwiska, stanu, godności lub zatrudnienia adresata, miejsca przeznaczenia lub doręczenia przesyłki. Żądanie zmiany adresu może się odnosić do jednego, kilku lub wszystkich powyższych wypadków.

Nadawca przekazu pocztowego może nadto żądać telegraficznego zwrotu lub dosłania kwoty przekazowej w drodze telegraficznej.

2) Nadawca przesyłki poleconej, listu wartościowego lub paczki, obciążonych pobraniem w obrocie wewnętrznym, może żądać zmniejszenia lub zniesienia pobrania.

3) Nadawca listu zleceniowego w obrocie wewnętrznym może żądać:

a) zwrotu dokumentu wierzytelnościowego;

b) sprostowania na podstawie dokumentu wierzytelnościowego szczegółów wykazu zleceniowego niezgodnych z dokumentem;

c) zmiany w wykazie zleceniowym daty płatności roszczenia z dokumentu wierzytelnościowego, pod warunkiem, że przez to nie przekroczy się przepisanego terminu podjęcia odnośnego dokumentu wierzytelnościowego;

d) zmiany bliższego określenia własnego adresu albo zmiany konta lub nazwy instytucji, której należy przekazać kwotę zleceniową.

4) Nadawca kartki zleceniowej w obrocie wewnętrznym może żądać:

a) zwrotu kartki,

b) zmiany bliższego określenia własnego adresu albo zmiany konta lub nazwy instytucji, której należy przekazać kwotę zleceniową.

5) Adresat przesyłki poleconej, listu wartościowego lub paczki obciążonych pobraniem w obrocie wewnętrznym, może w ciągu dwu dni po doręczeniu zawiadomienia o nadejściu powyższych przesyłek, — żądać zmniejszenia lub zniesienia pobrania.

6) Żądanie nadawcy — może być wniesione w każdym urzędzie pocztowym, żądanie zaś adresata (ust. 5) wyłącznie w pocztowym urzędzie oddawczym.

Żądanie nadawcy wykonywa się pod warunkiem, że przesyłki względnie kwoty przekazowej jeszcze nie doręczono, żądanie zaś adresata wówczas, gdy ono nie pozostaje w sprzeczności z zarządzeniem nadawcy, wyrażonem ewentualnie na przesyłce.

§ 2. 1) Przy żądaniach, wymienionych w § 1 ustęp 1 do 4, nadawca jest obowiązany przedstawić:

a) dowód nadania przesyłki,

b) dowód tożsamości,

c) wypełniony odpowiedni druk pocztowy,

d) przy przesyłkach poleconych i listach wartościowych — odpowiadający zupełnie oryginałowi wzór opakowania przesyłki poleconej lub listu wartościowego albo szczegółów podanych na tych przesyłkach; przy paczkach względnie przekazach, zgodny z oryginałem wzór szczegółów podanych na adresie pomocniczym względnie na przekazie, z opuszczeniem doniesień na odcinkach; przy listach zleceniowych — zgodny z oryginałem wzór szczegółów podanych w wykazie zleceniowym a przy kartkach zleceniowych, wzór szczegółów podanych na kartce zleceniowej, z wyłączeniem doniesień na odcinku. Jeśli przesyłka była zapieczętowana, winien nadawca przedstawić także odcisk odnośnej pieczęci.

2) Nadawca wnoszący żądanie zwrotu lub zmiany adresu zwykłej przesyłki listowej obowiązany jest wypełnić warunki, podane w ustępie 1 punkt b), c) i d).

3) W wypadku, gdy adresat wnosi żądanie zmniejszenia lub zniesienia pobrania (§ 1 ustęp 5) winien przedstawić oddawczemu urzędowi pocztowemu doręczony mu dokument oddawczy na przesyłkę i stwierdzić swoją tożsamość.

4) Żądanie zwykłej poprawki adresu bez zmiany nazwiska lub zawodu (tytułu) adresata może nadawca przesłać pisemnie lub telegraficznie bezpośrednio do urzędu pocztowego oddawczego z pominięciem formalności przepisanych niniejszem rozporządzeniem. Poprawka ta może się odnosić wyłącznie do sprostowania miejsca przeznaczenia i miejsca doręczenia.

§ 3. 1) Żądania wymienione w § 1 ust. 1 do 4 przesyła się na koszt nadawcy, żądanie zaś wymienione w § 1 ust. 5 na koszt adresata, drogą pocztową lub telegraficzną.

Wnoszący żądanie uiszcza:

a) za żądanie zwrotu lub zmiany adresu przesyłki pocztowej albo zmianę pobrania lub zlecenia, przesłane drogą pocztową, — taryfową należytość za list polecony najniższej jednostki wagi;

b) za żądanie zwrotu, przesłane drogą telegraficzną, — taryfową należytość za telegram;

c) za żądanie zmiany adresu przesyłki pocztowej albo zmiany pobrania lub zlecenia, przesłane drogą telegraficzną, — taryfową należytość za telegram oraz za list polecony najniższej jednostki wagi.

2) Za wykonanie żądania zwrotu względnie zmiany adresu zwykłej przesyłki listowej, znajdującej się jeszcze w nadawczym urzędzie pocztowym albo zwykłej poprawki adresu (§ 2 ust. 4) nadawca nie uiszcza żadnej osobnej należytości.

§ 4. 1) Żądanie wykonywa nadawczy urząd pocztowy, jeśli je tam wniesiono w dniu nadania przesyłki, a przesyłki jeszcze nie odesłano, we wszystkich zaś innych wypadkach, — urząd pocztowy oddawczy.

Żądanie nadawcy zmiany adresu, albo zmiany pobrania lub zlecenia

przesyłki pocztowej, znajdującej się jeszcze w urzędzie pocztowym nadawczym, wykonywa się w ten sposób, że zwraca się ją nadawcy celem ponownego nadania.

2) Przy wykonaniu żądania przez urząd pocztowy nadawczy zwraca się nadawcy zwykłą przesyłkę listową z nalepionemi na niej ewentualnie znaczkami pocztowemi. W wypadku, gdy znaczki już unieważniono, uiszczonej opłaty nie zwraca się.

Poleconą przesyłkę listową, list wartościowy, paczkę, kwotę przekazu pocztowego lub telegraficznego zwraca się nadawcy za pokwitowaniem i po ściągnięciu odnośnego dowodu nadania względnie po zanotowaniu zwrotu w pocztowej książce nadawczej lub w arkuszu nadawczym. Wszelkie opłaty pocztowe uiszczone przy nadaniu tych przesyłek gotówką lub znaczkami, które urząd pocztowy już unieważnił, zwraca się nadawcy gotówką za pokwitowaniem, a przy poleconych przesyłkach listowych, — nadto po oddaniu opakowania (koperty) odnośnej przesyłki. Nie zwraca się wartości adresu pomocniczego, przekazu, koperty pieniężnej, kartki zleceniowej i innych dokumentów przewozowych, dołączonych do przesyłki.

3) Przy wykonaniu żądania przez urząd pocztowy oddawczy, obciąża się paczkę w razie jej dosłania lub zwrotu taryfową należytością od wagi i wartości za nową przestrzeń, — w razie zaś dosłania lub zwrotu przekazu drogą telegraficzną, potrąca się od kwoty przekazu należytość za przekaz telegraficzny, — obliczoną od pełnej kwoty dosyłanego lub zwracanego przekazu. Za dosłanie lub zwrot innych przesyłek pocztowych nie pobiera się żadnej należytości.

W razie żądania zmiany adresu, zmiany pobrania lub zlecenia w drodze telegraficznej, oddawczy urząd pocztowy wstrzymuje narazie doręczenie przesyłki i wykonywa żądanie dopiero po nadejściu żądania pisemnego, a przy przekazach telegraficznych dopiero po nadejściu odnośnego blankietu przekazu telegraficznego.

4) W wypadku, gdy adresat żąda zmniejszenia lub zniesienia pobrania (§ 1 ust. 5), urząd nadawczy zawiadamia nadawcę pisemnie o żądaniu adresata. Nadawca jest obowiązany w ciągu dwu dni, licząc od dnia doręczenia mu zawiadomienia, złożyć w urzędzie pocztowym zarządzenie zmniejszenia lub zniesienia pobrania. Niezłożenie zarządzenia w terminie wyżej podanym uważa się za nieuwzględnienie żądania adresata.

5) O niemożności wykonania żądania zawiadamia właściwy urząd pocztowy nadawcę względnie adresata.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Z dniem powyższym uchyla się przepisy sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

Minister Przemysłu i Handlu: *Osiecki.*

66.

Min. Wyzn. Relig. i Ośw. Publ. Warszawa, dnia 30 marca 1926 r.
Nr. O. Prez. 1130/26.

**Do**
**Kuratorjów Okręgów Szkolnych — w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych.**

W sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich oraz nauczycieli, asystentów, praktykantów i instruktorów kontraktowych w szkołach zawodowych.

Wobec wejścia w życie ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. N. 129 poz. 918) o środkach zapewnienia równowagi budżetowej, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w związku z ostatnim ustępem okólnika z dnia 25 stycznia 1926 r. Nr. O. Prez. 531/26, ustanawia od dnia 1 kwietnia 1926 r. począwszy z wyjątkiem wypadków, o których mowa w par. 15 niniejszego okólnika następujące normy wynagrodzeń dla nauczycieli kontraktowych w szkołach średnich ogólno-kształcących i seminarjach nauczycielskich oraz nauczycieli, asystentów, praktykantów i instruktorów kontraktowych w szkołach zawodowych.

§ 1. Nauczyciele kontraktowi w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich, posiadający kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach średnich i seminarjach, określone ustawą z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. N. 90 poz. 828) zmienioną ustawą z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. N. 75 poz. 740), zajęci w pełnej liczbie godzin, określonej w artykule 4 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. P. R. N. 129 poz. 918), otrzymują za swe czynności wynagrodzenie, równające się uposażeniu nauczyciela etatowego grupy VII (siódmej) szczebla „a".

§ 2. Nauczyciele kontraktowi szkół średnich i seminarjów, nie posiadający wyżej określonych kwalifikacyj zawodowych, otrzymują wynagrodzenie, równające się uposażeniu nauczyciela etatowego grupy VIII (ósmej) szczebla „a".

§ 3. Do nauczycieli kontraktowych przedmiotów ogólnokształcących i pomocniczych w szkołach zawodowych, posiadających kwalifikacje zawodowe do nauczania w szkołach średnich i seminarjach, określone ustawą z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. P. R. N. 90 poz. 828) zmienioną ustawą z dnia 16 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. N. 75 poz. 740), albo też posiadających dyplom ukończenia jednej z akademickich szkół wyższych, zajętych w pełnej liczbie godzin, określonej w art. 4 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. N. 129 poz. 918) stosują się postanowienia par. 1-go.

§ 4. Nauczyciele kontraktowi przedmiotów ogólnokształcących i po-

mocniczych w szkołach zawodowych, nie posiadający kwalifikacyj, określonych w par. 3, otrzymują wynagrodzenie, odpowiadające uposażeniu a) grupy VIII (ósmej), szczebla a, jeżeli nauczają w szkołach technicznych, agrotechnicznych, średnich kolejowych, handlowych, liceach handlowych, seminarjach nauczycieli szkół zawodowych i przemysłowych żeńskich; b) grupy IX (dziewiątej) szczebla a, jeżeli nauczają w szkołach niewymienionych pod lit. a).

§ 5. Nauczyciele kontraktowi przedmiotów zawodowych w szkołach zawodowych, zajęci w pełnej liczbie godzin, określonej w art. 4 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. N. 129 poz. 918), otrzymują wynagrodzenie, odpowiadające uposażeniu:

a) grupy VII (siódmej szczebla a, jeżeli posiadają świadectwo ukończenia szkoły zawodowej;

b) grupy VIII (ósmej) szczebla a, jeżeli posiadają świadectwo ukończenia szkoły zawodowej specjalnej o poziomie więcej niż średnim, lub świadectwo ukończenia średniej szkoły zawodowej i co najmniej 6-cio letnią praktykę wzglednie świadectwo nauczycielskie 3-letniego seminarjum nauczycieli szkół zawodowych;

c) grupy IX (dziewiątej) szczebla a, jeżeli nie posiadają kwalifikacyj, wymienionych pod lit. a) i b).

§ 6. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może zezwolić, aby wynagrodzenie umowne nauczycieli kontraktowych w szkołach zawodowych, o których mowa w §§ 3 i 5, było o jedną grupę uposażenia wyższe od wynagrodzenia, określonego w tych paragrafach, a to zależnie od ilości lat praktyki zawodowej oraz kategorji wykładanych przez nich przedmiotów.

§ 7. Do wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych szkół zawodowych, o których mowa w par. 5, wykładających przedmioty zawodowe kategorji IV, może być również włączony dodatek zawodowy w wysokości:

a) 32 złotych miesięcznie, jeżeli posiadają świadectwo ukończenia akademickiej szkoły zawodowej;

b) 13 złotych miesięcznie, jeżeli posiadają świadectwo ukończenia szkoły zawodowej specjalnej o poziomie więcej niż średnim.

§ 8. Asystenci kontraktowi w szkołach zawodowych, zajęci w ciągu 36 godzin na tydzień, otrzymują za swe czynności wynagrodzenie, odpowiadające uposażeniu:

a) grupy IX (dziewiątej) szczebla a, jeżeli posiadają ukończoną co najmniej średnią szkołę zawodową i nie mniej niż 6 lat praktyki;

b) grupy X (dziesiątej) szczebla a, jeżeli nie posiadają kwalifikacyj, wymienionych pod lit. a).

§ 9. Praktykanci kontraktowi w szkołach zawodowych agrotechnicz-

nych, zajęci w ciągu 42 godzin na tydzień, otrzymują za swe czynności wynagrodzenie, odpowiadające uposażeniu:

a) grupy X (dziesiątej) szczebla a, jeżeli posiadają ukończoną akademicką szkołę zawodową;

b) grupy XI (jedenastej) szczebla a, jeżeli nie posiadają kwalifikacyj, wymienionych pod lit. a).

§ 10. Instruktorzy kontraktowi w szkołach zawodowych, zajęci w ciągu 36 godzin na tydzień, otrzymują za swe czynności wynagrodzenie, odpowiadające uposażeniu:

a) grupy IX (dziewiątej) szczebla a, jeżeli posiadają świadectwo ukończenia niższej szkoły zawodowej, względnie świadectwo równoznaczne oraz co najmniej 6 lat praktyki;

b) grupy X (dziesiątej) szczebla a, jeżeli nie posiadają kwalifikacyj, wymienionych pod lit. a).

§ 11. Za podstawę do wymiaru wynagrodzenia, określonego w par. 1—6 i 8—10, przyjmuje się uposażenie, wymienione w artykułach 3 i 5 oraz w ostatnim ustępie art. 4-go ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. N. 116 poz. 924).

§ 12. Nauczyciele kontraktowi w szkołach średnich ogólnokształcących, seminarjach nauczycielskich i szkołach zawodowych, nie zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin, określonym w artykule 4 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918), otrzymują wynagrodzenie miesięczne za jedną godzinę nauki w tygodniu, równające się odpowiedniej części, tj. 1/27, 1/23, 1/21, względnie 1/18 części uposażenia nauczyciela etatowego, zależnie od kategorji udzielanych przedmiotów.

Asystenci, praktykanci i instruktorzy kontraktowi w szkołach zawodowych, nie zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin, określonym w par. 8, 9 i 10 niniejszego okólnika, otrzymują wynagrodzenie miesięczne za jedną godzinę zajęć tygodniowo, równające się odpowiedniej części, t. j. 1/36 względnie 1/42 części uposażenia, oznaczonego w par. 8, 9 względnie 10.

§ 13. Stosunek służbowy pracowników kontraktowych opiera się na umowie, którą należy zawierać z każdym pracownikiem pisemnie według dołączonego wzoru. „Z reguły spisanie i zatwierdzenie umowy powinno poprzedzać rozpoczęcie pełnienia obowiązków. Nauczyciel, rozpoczynający obowiązek przed spisaniem lub zatwierdzeniem umowy czyni to na własne ryzyko“.

Władzą, powołaną do zawarcia umowy, jest Kuratorjum Okręgu Szkolnego względnie Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, o ile chodzi o zakłady naukowe, podległe bezpośrednio Ministerstwu.

Władza ta może jednak upoważnić do zawarcia umowy dyrekcje

odnośnych zakładów naukowych. Umowa podlega zawsze zatwierdzeniu ze strony władzy, oznaczonej w ustępie trzecim niniejszego paragrafu.

Z tego powodu zakład naukowy, upoważniony do zawarcia umowy przesyła dwa egzemplarze umowy, podpisane przez pracownika kontraktowego wraz z jednym odpisem tejże umowy władzy, oznaczonej w ustępie trzecim. Władza jeden egzemplarz umowy zatrzymuje w swych aktach, drugi zaś, przeznaczony dla użytku interesowanego wraz z uwierzytelnionym odpisem zwraca dyrekcji odnośnego zakładu naukowego.

§ 14. Przy określaniu czasu trwania umowy pracowników kontraktowych, wymienionych w niniejszym okólniku, przestrzegać należy następujących zasad:

a) jeżeli pracownik kontraktowy zatrudniony ma być przez cały rok szkolny, umowę spisać należy na przeciąg 12 miesięcy;

b) jeżeli pracownik kontraktowy zatrudniony ma być przez pięć miesięcy względnie przez jeden semestr w szkołach o ustroju semestralnym, umowę spisać należy na przeciąg 6 miesięcy;

c) jeżeli pracownik kontraktowy zatrudniony ma być przez więcej niż pięć miesięcy, względnie dłużej niż przez jeden semestr, umowę spisać należy na przeciąg czasu o jeden miesiąc dłuższy od liczby miesięcy, w ciągu których ma być faktycznie zatrudnionym;

d) jeżeli pracownik kontraktowy zatrudniony ma być przez mniej niż pięć miesięcy lub mniej niż przez jeden semestr, umowę spisać należy na przeciąg czasu, przez który faktycznie ma być zatrudnionym.

§ 15. Powyższe normy wynagrodzenia pracowników kontraktowych stosować należy również w okresie od 1 stycznia 1926 r. do 31 marca 1926 r. do pracowników, w tym okresie nowozaangażowanych oraz do pracowników, z którymi umowa, zawarta na dawnych warunkach, w tym okresie wygasła z tą zmianą, że w myśl art. 2 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. N. 129 poz. 918), unormowane tym okólnikiem wynagrodzenie ulega stosownemu procentowemu zmniejszeniu, zależnie od tego, wedle jakiej grupy uposażenie jest wymierzane. Minister: *St. Grabski.*

Załącznik do okólnika L. O. Prez. 1130/26.

## Umowa

zawarta między Panem . . . . . . działającym w imieniu i z upoważnienia . . . . . . i Skarbu Państwa a Pan . . . . . . . . . w sprawie stosunku służbowego.

1. Pan . . . . . . . przyjmuje na siebie od dnia . . . . 192 . roku na czas . . . . . . obowiązki nauczyciela (asystenta, praktykanta, instruktora) . . . . . . w charakterze pracownika kontraktowego.

2. Pan . . . . . . za jedną godzinę zajęć tygodniowo pobierać będzie ze Skarbu Państwa wynagrodzenie, równe . . . . . . . . części uposażenia nauczyciela (asystenta, praktykanta, instruktora) etatowego grupy . . . . szczebla . . . „a", przy ewentualnem zastosowaniu art. 2 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 roku o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).

Powyższe wynagrodzenie wypłacane będzie miesięcznie z góry, poczynając od dnia . . . . . . 192 . r. przez cały czas trwania umowy.

W razie podróży służbowych otrzyma Pan . . . . . . zwrot kosztów podróży i diety, wedle norm, obowiązujących w tym względzie dla funkcjonarjuszów państwowych, przyczem pobierać będzie diety przyznane dla funkcjonarjuszów państwowych wedle grupy uposażenia, oznaczonej w ustępie pierwszym.

W razie nieobecności na służbie z powodu choroby będzie otrzymywał Pan . . . . . przez czas tej nieobecności różnicę między wynagrodzeniem wyżej wymienionem a zasiłkiem pobieranym w myśl obowiązujących przepisów z kasy chorych. Jednakże nieobecność na służbie z powodu choroby nie może trwać dłużej niż dwa miesiące. W razie przekroczenia tego terminu umowa niniejsza rozwiązuje się sama przez się, bez potrzeby jakiegokolwiek zawiadomienia lub wypowiedzenia z końcem miesiąca, w którym termin ten upłynął. Przy obliczeniu dwumiesięcznego czasu trwania choroby, liczy się jako przerwy tylko te okresy czynnej służby, które wynoszą przynajmniej połowę czasu poprzedniej nieobecności z powodu choroby. O ile służba czynna trwała krócej, nie stanowi ona przerwy a poszczególne okresy choroby liczą się razem.

3. Wrazie powołania Pana . . . . . . . . do pełnienia obowiązkowej służby wojskowej umowa niniejsza rozwiązuje się sama przez się z końcem miesiąca, w którym nastąpiło powołanie.

Na wypadek powołania na perjodyczne ćwiczenia wojskowe nie będzie Pan . . . . . . . . . przysługiwało prawo do wynagrodzenia, oznaczonego w niniejszej umowie.

Na wypadek powołania do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej przestanie Pan . . . . . . pobierać wynikające z niniejszej umowy wynagrodzenie z końcem miesiąca, w którym nastąpiło powołanie.

4. Świadczenia Państwa na rzecz Pan . . . . . . ograniczają się do świadczeń, wyszczególnionych w punkcie 2-gim (ewentualnie i 3-cim) niniejszej umowy.

5. Pan . . . . . . zobowiązuje się ściśle stosować do ustaw i innych przepisów, regulaminów i instrukcyj, obowiązujących nauczycieli szkoły, w której Pan . . . . . . pracuje, oraz do zarządzeń władz nad tą szkołą przełożonych.

6. W razie zamianowania Pan . . . . . . funkcjonarjuszem etatowym, umowa niniejsza przestaje obowiązywać strony z chwilą doręczenia pisma nominacyjnego.

7. Rozwiązanie stosunku służbowego przed terminem, wskazanym w punkcie 1 niniejszej umowy, może nastąpić każdego czasu na skutek jednostronnego wypowiedzenia na piśmie ze strony . . . . . . . . . lub Pan . . . . . . na jeden miesiąc naprzód.

Przed rozwiązaniem stosunku służbowego obowiązany jest Pan . . . zwrócić otrzymane ewentualnie zaliczki i uregulować wszystkie zaciągnięte przez się względem . . . . . . zobowiązania pieniężne i służbowe.

8. W razie popełnienia przez Pan . . . . . . zaniedbania lub czynu, który bądź to podpada pod powszechnie obowiązujące ustawy karne i ścigany ma być w drodze karno-sądowej, bądź też stanowiłby, jeśliby się go dopuścił nauczyciel etatowy, względnie funkcjonarjusz państwowej służby cywilnej, występek służbowy w rozumieniu odnośnych ustaw i przepisów, służyć będzie bezpośrednio przełożonemu (władzy służbowej) prawo uznać jednostronnie niniejszą umowę za rozwiązaną natychmiast. Decyzja taka, która winna być umotywowana i doręczona na piśmie, staje się odrazu skuteczną, t. j. doręczenie jej ma znaczenie natychmiastowego zwolnienia ze służby i pociąga za sobą zawieszenie z tą chwilą wypłat umówionego w par. 2 niniejszej umowy wynagrodzenia. O ile decyzja ta nie wyszła od władzy centralnej (której decyzja nie podlega dalszemu tokowi instancji), będzie Pan . . . . . . . służyło prawo odwołania się od tejże decyzji w nieprzekraczalnym terminie dni 14, biegnącym od dnia następującego po dniu, w którym decyzja została doręczona, do władzy bezpośrednio przełożonej nad tą władzą, która decyzję wydała. Zapadłe ewentualnie w tej drugiej instancji orzeczenie jest ostateczne. Odwołanie się niema w żadnym wypadku mocy wstrzymującej, a tylko w razie uchylenia decyzji pierwszej przez oznaczoną wyżej władzę wyższej instancji będzie Pan . . . . . . służyło prawo żądania przywrócenia go do pełnienia służby na warunkach niniejszej umowy, przyczem umówione wynagrodzenie, jakieby się należało od chwili zwolnienia ze służby przez czas tego zwolnienia winno być dodatkowo wypłacone. Pozatem zrzeka się Pan . . . . . . . prawa podnoszenia z powodu wyżej unormowanego jednostronnego, natychmiastowego rozwiązania umowy jakichkolwiek zarzutów, względnie żądania jakiegokolwiekbądź odszkodowania.

9. Dla wszelkich sporów, wynikłych ewentualnie z niniejszej umowy, będą w pierwszej instancji wyłącznie kompetentnymi sądy przedmiotowo-właściwe, mające siedzibę w . . . . . . (tu należy wymienić miejscowość, odpowiadającą siedzibie odnośnego Oddziału Prokuratorji Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej).

10. Koszty sporządzenia niniejszej umowy, w szczególności przypadające od niej opłaty skarbowe ponosi Pan . . . . . . bez prawa regresu.

. . . . . . . dnia . . . . . . . 192 . r.

Podpis pracownika kontraktowego. Podpis przedstawiciela władzy.

---

67.

Ministerstwo Wyznań Rel. i Ośw. Publ. Warszawa, dnia 9 kwietnia 1926 r.
Nr. II-4210/26.

## OKÓLNIK
## Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do Kuratorjów Okręgów Szkolnych w sprawie interpretacji i wykonania niektórych paragrafów „Regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości".

Ponieważ po ogłoszeniu nowego „Regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości" (Nr. 2/164 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, poz. 8.) zwrócono się do Ministerstwa z zapytaniami, dotyczącemi interpretacji i wykonywania niektórych paragrafów, Ministerstwo podaje poniżej do wiadomości i stosowania następujące wyjaśnienia i uzupełnienia:

1. Jak wynika z treści §§ 15, 49 i 71, regulamin przewiduje wydawanie w warunkach, określonych w tych paragrafach, **świadectw dojrzałości z jedną oceną niedostateczną.** Możność wynagrodzenia w pewnych wypadkach braków w opanowaniu jednego z przedmiotów nauki szkolnej, bez obowiązku „poprawiania" oceny z tego przedmiotu, została wyraźnie zaznaczona w okólniku z dnia 19 stycznia rb. L. II-840/26 (Nr. 4/166 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, poz. 27).

2. Uczniowie szkół państwowych i niepaństwowych z prawami gimnazjum państwowego, którzy nabyli już przed dniem 1 marca rb. na zasadzie przepisów, obowiązujących przed tym dniem na danym terenie, prawo do zdawania egzaminu dojrzałości w charakterze ucznia szkoły, prawa tego na mocy § 16 nie tracą i zdają w bieżącym roku szkolnym egzamin zwyczajny lub rozszerzony, zależnie od uprawnień szkoły.

3. Zgodnie z celami egzaminu i myślami przewodniemi regulaminu **z każdego przedmiotu egzaminacyjnego** w znaczeniu, określonem w §§ 21, 22, 67 i 70, **winien zasadniczo egzaminować jeden członek Komisji Egzaminacyjnej.** Dwu egzaminatorów można wyznaczać w wypadkach następujących: 1) gdy dany przedmiot egzaminacyjny został rozdzielony w klasie VIII szkoły państwowej lub niepaństwowej z pełnemi prawami gimnazjum państwowego pomiędzy dwu nauczycieli (por. § 3 regulaminu); 2) gdy powołanie egzaminatora, obejmującego należycie całość zadania,

powodowałoby większe trudności. Jeżeli jeden przedmiot egzaminacyjny jest podzielony między dwu egzaminatorów, każdy z nich, jako członek Komisji Egzaminacyjnej, ma przy głosowaniu jeden głos, z zastosowaniem zasad i ograniczeń, wskazanych w § 7.

4. Jeżeli w danej szkole państwowej lub niepaństwowej z prawami gimnazjum państwowego niema nauki **religji** wyznania niekatolickiego, dyrekcja szkoły winna przed posiedzeniem, przewidzianem w § 14 regulaminu, zażądać od każdego z uczniów tego wyznania zaświadczenia gminy wyznaniowej lub nauczyciela religji danego wyznania w innej szkole średniej lub powszechnej, że uczeń jest obeznany (dostatecznie, dobrze lub bardzo dobrze) z zasadami wiary i kultu. Na zasadzie tego zaświadczenia i zależnie od jego brzmienia należy ustalić na wzmiankowanem posiedzeniu ocenę z religji, braną w rachubę przy załatwianiu sprawy dopuszczenia i sprawy zwolnienia od egzaminu ustnego, a więc zastępującą zwykłą ocenę **roczną** z klasy VIII, względnie oceny roczne z klas VII i VIII.

Jeżeli wyznaczenie do Komisji Egzaminacyjnej egzaminatora z religji danego wyznania niekatolickiego nasuwa większe trudności, Kuratorjum zarządza:

a) w zastosowaniu do abiturjentów tego wyznania, zdających egzamin zwyczajny lub rozszerzony, — by Komisja Egzaminacyjna uznała ocenę, ustaloną według powyższej wskazówki dla każdego z nich, za ostateczną, również wówczas, gdy ocena ta jest niższa od dobrej;

b) w zastosowaniu do kandydatów tego wyznania, zdających egzamin dojrzałości w charakterze eksternów, — by Komisja Egzaminacyjna poprzestała w każdym takim wypadku na świadectwie o charakterze, wyżej opisanym, i oparła na niem, również bez egzaminowania z religji, ocenę ostateczną.

Abiturjenta szkoły państwowej lub niepaństwowej z prawami gimnazjum państwowego, który się uczył w niej religji niekatolickiej i nie uzyskał zwolnienia od egzaminu, należy egzaminować z religji według programu, istotnie w szkole stosowanego. Jeżeli kandydat zdaje z religji niekatolickiej jako ekstern, stosować należy do chwili wydania odpowiednich zarządzeń ogólnych zakres, proponowany przez powołanego egzaminatora i zatwierdzony przez przewodniczącego Komisji.

5. Tematy **z historji** jako przedmiotu egzaminu piśmiennego nie obejmują nauki o Polsce współczesnej; propozycje w tym zakresie, przesyłane do Kuratorjum, winny pochodzić od nauczyciela historji; wypracowania poprawia i ocenia w myśl § 34 również nie polonista, lecz nauczyciel historji, **uwzględniając jednak przytem nietylko treść, lecz i formę językową.** Wymagania co do formy winny być zasadniczo nie niższe, niż przy ocenie wypracowań z języka polskiego.

6. Wybór rodzaju wypracowań **z języka obcego nowożytnego,** pisa-

nych na egzaminach zwyczajnych i rozszerzonych, ma należeć w każdym wypadku do Kuratorjum Okręgu Szkolnego, które będzie wyznaczało dla Komisyj, mających egzaminy piśmienne w pewnym terminie, bądź trzy teksty obcojęzyczne do opowiedzenia po przeczytaniu, bądź 6 tematów do samodzielnego opracowania, bądź — dla abiturjentów, zdających egzamin typu neohumanistycznego — 3 teksty do przetłumaczenia. W ciągu egzaminów przedwakacyjnych w bieżącym roku szkolnym należy stosować wyjątkowo inną procedurę. Kuratorja prześlą 2 teksty do opowiedzenia (lub przetłumaczenia — gdy chodzi o egzamin typu neohumanistycznego) i 3 tematy do opracowania.

W myśl § 25 dyrektor szkoły, której uczniowie zdają egzamin zwyczajny lub rozszerzony, wybiera po porozumieniu się z odpowiednim nauczycielem klasy ósmej bądź jeden z dwu tekstów, bądź trójkę tematów do opracowania; w drugim wypadku, zgodnie z §§ 21 i 22, każdy abiturjent wybiera dowolnie jeden z nich.

§ 23 uzupełnia się w zastosowaniu do nauczyciela języka obcego nowożytnego w taki sposób, że poczynając od r. szk. 1926/27 nauczyciele tego przedmiotu winni nadsyłać 2 tematy do samodzielnego opracowania i 1 tekst do opowiedzenia (względnie przetłumaczenia).

7. a) Jeżeli w klasie VIII danej szkoły typu matematyczno-przyrodniczego **chemja** stanowi w ciągu roku szkolnego osobny przedmiot nauczania, należy ją również uważać za **osobny przedmiot** przy dopuszczaniu na zasadzie § 15 do egzaminu dojrzałości. Gdyby się zdarzyło, że chemja należy w takim samym charakterze do kursu klasy VIII szkoły typu humanistycznego lub nowego klasycznego, winno się przy dopuszczaniu do egzaminu dojrzałości na zasadzie § 15 łączyć ten dział z fizyką w jedną całość i ustalać jedną ocenę wspólną roczną.

b) Tematy wypracowań piśmiennych, zgodnie z tekstem punktów I D, II D, III a D, III b D, IV D § 21-go i odpowiednich ustępów § 22-go, winny być zawsze zaczerpnięte jedynie **z fizyki w ścisłem znaczeniu.**

c) Jeżeli w klasie VIII-ej szkoły, której abiturjenci zdają egzamin zwyczajny lub rozszerzony typu matematyczno-przyrodniczego, **chemja stanowi odrębny przedmiot nauczania,** to od egzaminu ustnego z tego przedmiotu zwalnia się jedynie takiego abiturjenta, który ma ocenę co najmniej dobrą z wypracowania piśmiennego z fizyki oraz co najmniej dobrą ocenę roczną w chemji. Przykłady: 1) abiturjent, mający dobrą ocenę roczną z fizyki, dostateczną z chemji, oraz ocenę dobrą z wypracowania fizycznego, jest zwolniony od części ściśle fizycznej egzaminu ustnego, zdaje z chemji; 2) abiturjent, który ma z fizyki roczną ocenę dostateczną, z chemji — dobrą i otrzymał za wypracowanie piśmienne z fizyki ocenę dobrą, zdaje z fizyki, jest zwolniony od egzaminu ustnego z chemji; 3) abiturjent, który ma z fizyki i chemji oceny roczne dobre, ale za wypracowanie piśmienne

otrzymał ocenę dostateczną, zdaje **całkowity** egzamin ustny z fizyki wraz z chemją. Całkowity egzamin ustny zdaje również abiturjent, który nie zdawał egzaminu piśmiennego z fizyki.

**Wówczas, gdy abiturjenci zdają egzaminy zwyczajne i rozszerzone typu humanistycznego nowego klasycznego i neohuwanistycznego,** oraz w tym wypadku, gdy w klasie VIII-ej szkoły, której abiturjenci zdają egzamin zwyczajny lub rozszerzony typu matematyczno-przyrodniczego, chemja nie jest osobnym przedmiotem nauczania, **należy zwalniać tylko od całkowitego egzaminu ustnego z fizyki wraz z chemją** i brać przytem w rachubę takie oceny roczne z klasy VIII względnie z klas VII i VIII (por. § 39), które bądź są ocenami tylko z fizyki, o ile w danej klasie nie było działu chemicznego, bądź obejmują oprócz fizyki w ścisłem znaczeniu także chemję, choćby chemja była w danej klasie osobno opracowywana lub powtarzana. Ustalenie w razie potrzeby specjalnych ocen do tego celu winno być dokonane przed dopuszczeniem do egzaminu dojrzałości.

d) We wszystkich wypadkach, gdy **„fizyka wraz z chemją"** należy do przedmiotów egzaminu danego kandydata, Komisja Egzaminacyjna ustala według § 47 **jedną wspólną ocenę ostateczną,** którą się wpisuje do świadectwa dojrzałości. Jeżeli fizyka wraz z chemją nie została wybrana przez kandydata, zdającego egzamin zwyczajny, w rubryce świadectwa dojrzałości, następującej po ocenach z przedmiotów egzaminacyjnych, umieszczać należy zasadniczo jedną roczną ocenę z klasy VIII; odchylenie od tej zasady t. j. umieszczanie dwu osobnych ocen z fizyki i chemji jest dopuszczalne jedynie w szkołach typu matematyczno-przyrodniczego z wyraźnie wyodrębnioną nauką chemji w klasie VIII.

8. Podczas egzaminów piśmiennych nie wolno naogół dawać wyjaśnień i uzupełnień poza temi, które są ewentualnie zawarte w otrzymanym tekście tematu. W razie wyjątkowej potrzeby na udzielenie dodatkowych wyjaśnień egzaminator winien uzyskać zgodę przewodniczącego lub zastępującego go dyrektora szkoły i wyjaśnienia te należy zaprotokołować.

9. W końcu § 35-go poprawić należy omyłkę, polegającą na przytoczeniu § 47-go zamiast § 37-go.

10. Według § 53 świadectwo dojrzałości są obowiązani podpisać wszyscy członkowie Komisji Egzaminacyjnej, głosujący w sprawach danego kandydata, — mogą jednak je również podpisać inni członkowie Komisji Egzaminacyjnej.

11. Do świadectwa dojrzałości nie należy wpisywać ocen z przedmiotów nieobowiązkowych.

12. Pierwszy ustęp § 54 stosuje się do ucznia, który po niezdaniu egzaminu dojrzałości nie uczęszcza dalej do szkoły. Kandydat taki może zdawać egzamin dojrzałości powtórnie bądź wraz z abiturjentami tej samej szkoły, bądź przed Komisją Egzaminacyjną dla abiturjentów innego gimna-

zjum, bądź przed specjalną Komisją Egzaminacyjną dla tej kategorji zdających z różnych szkół — zależnie od decyzji Kuratorjum. Wyrazy „z temi samemi zwolnieniami od egzaminów ustnych, niezależnemi od wyniku egzaminów piśmiennych" rozumieć należy w sposób następujący: przy zdawaniu egzaminu po raz pierwszy kandydat może uzyskać 1) zwolnienia, zależne od wyniku egzaminów piśmiennych, 2) zwolnienia, niezależne od wyniku tych egzaminów; przy przystępowaniu do egzaminu po raz drugi korzysta ze zwolnień drugiej kategorji, zwolnienia zaś, zasadniczo zależne od wyniku egzaminów piśmiennych, może uzyskać dopiero na podstawie odpowiedwich wyników nowych egzaminów piśmiennych. Zgodnie z tem np. kandydat, który przy zdawaniu po raz pierwszy rozszerzonego egzaminu dojrzałości nowego typu klasycznego uzyskał zwolnienia od egzaminów ustnych a) z języka polskiego na zasadzie dobrej oceny rocznej i dobrej oceny wypracowania piśmiennego, b) z języka obcego nowożytnego na zasadzie tylko ocen rocznych z klas VII i VIII, przy zdawaniu powtórnem będzie z góry zwolniony od egzaminu z języka obcego nowożytnego, nie ma jednak zapewnionego zwolnienia od egzaminu ustnego z języka polskiego i zwolnienia tego istotnie nie uzyska, jeżeli otrzyma jako wynik powtórnego egzaminu piśmiennego z tego przedmiotu ocenę tylko dostateczną lub niedostateczną. Kandydaci, zdający egzamin zwyczajny lub rozszerzony na zasadzie § 54, otrzymują takie same świadectwa dojrzałości, jak abiturjenci szkół.

Zaznacza się również, że pierwszy ustęp § 54 stosuje się tylko do kandydatów, którzy zdają na podstawie nowego „Regulaminu gimnazjalnych egzaminów dojrzałości" przewidziane w tym regulaminie egzaminy zwyczajne i rozszerzone, nie stosuje się zaś do egzaminów, zdawanych przed jego wejściem w życie. Kandydaci, którzy na zasadzie przepisów, obowiązujących na danym terenie przed dniem 1 marca br. nabyli prawo do powtarzania egzaminu dojrzałości w charakterze abiturjentów, zachowują to prawo do dnia 1 lipca 1927 r. i do tej chwili mogą zdawać egzaminy według tych przepisów.

Końcowy przepis § 54 rozumieć należy w ten sposób, że każdemu kandydatowi przysługuje prawo zdawania egzaminu dojrzałości trzy razy po wejściu w życie nowego regulaminu, choćby nawet zdawał już przed tym terminem jednorazowo lub kilkakrotnie.

13. Każdy z egzaminów uzupełniających, przewidzianych w §§ 74 i 75 regulaminu, winien odbywać się przed osobną Komisją Egzaminacyjną i zawsze dopiero po zdaniu przez danego kandydata egzaminu dojrzałości. Uczniowie klasy VIII mogą jednak składać za pośrednictwem dyrekcji szkoły, w terminie wskazanym w § 13, podania o dopuszczenie do egzaminu tego rodzaju, Kuratorjum zaś może utworzyć Komisję specjalną całkowicie lub częściowo z członków odpowiedniej Komisji Egzaminacyj-

nej, prowadzącej egzamin dojrzałości, i upoważnić ją do działania zaraz lub w krótkim czasie po ukończeniu przez danych kandydatów egzaminu dojrzałości. Świadectwo winno być zawsze osobne, według wzoru, wskazanego w regulaminie.

Oprócz egzaminu uzupełniającego z pełnego kursu języka łacińskiego w wydziale humanistycznym, przewidzianego w § 74, Kuratorjum Okręgu Szkolnego może urządzać w czasie, jaki uzna za stosowny, egzamin z języka łacińskiego w zakresie programu klas IV, V i VI wydziału humanistycznego, dla kandydatów, którzy ukończyli co najmniej 6 klas szkoły średniej. Do przeprowadzenia takich egzaminów należy wyznaczać osobne Komisje, które w poszczególnych wypadkach mogą być identyczne co do składu z Komisjami do egzaminu uzupełniającego z języka łacińskiego w znaczeniu, przewidzianem w § 74. Kandydat, który zdał egzamin tego rodzaju, otrzymuje osobne zaświadczenie z wyraźnem zaznaczeniem, że zdawał z kursu klas IV, V i VI wydziału humanistycznego gimnazjum państwowego.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
*(—) St. Grabski.*

Kuratorjum Okr. Szk. Krakowskiego. Kraków, dnia 15 kwietnia 1926 r.
L. II. 2204/26.
**Dyrekcjom gimnazjów państwowych i prywatnych w Okręgu**
do wiadomości i przestrzegania.
Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
*Przyjemski* wr., p. o. Naczelnika Wydziału.

---

**68.**

Ministerstwo Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Warszawa, dnia 9 marca 1926 r.
Nr. II. P. 2991/26.

**Do**

**Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Wizytatora Liceum Krzemienieckiego i Województwa Śląskiego (Wydział Oświecenia Publicznego) — w sprawie dokształcania nauczycielstwa szkół średnich.**

W związku z napływającemi tu wnioskami w sprawie asygnowania pewnych kwot na cele kursów dokształcających dla nauczycieli szkół średnich, oraz wogóle w związku ze sprawą dokształcania nauczycielstwa szkół średnich, Ministerstwo komunikuje, że w tegorocznym budżecie Ministerstwa nie uwzględniono pozycji na metodyczne dokształcanie nauczycieli szkół średnich. Wobec tego Ministerstwo nie może udzielać żadnych zasiłków na wspomniane kursy dokształcające, również nie będzie mogło samo w r. b. uruchomić wakacyjnych kursów dla niekwalifikowanych nauczycieli szkół średnich. Natomiast, gdyby powstała inicjatywa wśród nauczycielstwa w kierunku uruchomienia własnym kosztem kursów wakacyjnych za pośrednic-

twem organizacyj nauczycielskich, Ministerstwo chętnie pospieszy z pomocą instruktorską dla takich kursów.

O powyższem Kuratorja powiadomią dyrekcje i nauczycielstwo szkół średnich ogólnokształcących.

Za Ministra: *Dr. Z. Zagórowski* w. r.

Kuratorjum Okr. Szkoln. Krak. Kraków, dnia 17 marca 1926 r.
L. II—1634/26.

**Dyrekcjom państwowych i prywatnych szkół średnich ogólnokształcących w Okręgu.**

do wiadomości i powiadomienia nauczycieli.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr Riemer* w. r.

---

**69.**

Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.
Departament Szkolnictwa Zawodowego Warszawa, dnia 28 grudnia 1925 r.
Nr. 15.308/25. III. A.

W myśl uchwały Zgromadzenia Ligi Narodów z dnia 27/IX. 1923 r. i w celu spopularyzowania w Polsce idei Ligi Narodów i pokoju, Ministerstwo poleca, aby do programu nauki o ustroju państwa (o obywatelstwie) były włączone także podstawowe wiadomości o **Lidze Narodów, Traktacie Wersalskim,** oraz o przymierzach i umowach międzynarodowych.

Za Ministra: *M. Jarniński,* Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okr. Szkoln. Krak. Kraków, dnia 20 marca 1926 r.
L. III. 931/26.

**Dyrekcjom szkół zawodowych w Okręgu**

do zastosowania się.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: *Misky* w. r.
p. o. Naczelnika Wydziału.

---

**70.**

Prezydjum Rady Ministrów Warszawa, dnia 6 marca 1926 r.
Nr. 2863.

**Do**

**wszystkich Ministerstw w Warszawie — w sprawie mieszkań w naturze, przydzielanych funkcjonarjuszom kontraktowym.**

Nawiązując do okólnika z dnia 3 września 1924 r. Nr. 10.769, przy którym przesłano wzór umowy z pracownikami kontraktowymi, Prezydjum Rady Ministrów oznajmia, że w wypadkach, kiedy pracownikowi kontraktowemu przydziela się mieszkanie służbowe w rozumieniu par. 3. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849) należy w zawieranej z nim umowie umieszczać jako ustęp drugi p. 2. następujące postanowienie:

„Na czas trwania funkcyj, umową niniejszą przewidzianych, obowiązany Pan . . . . . będzie zająć mieszkanie w naturze w domu . . . . . .

złożone . . . z pokoi i . . . , które opróżni Pan . . . . . . w razie ustania niniejszej umowy z dniem jej ustania.

Za mieszkanie to potrącać się będzie Panu . . . . . . z wynagrodzenia, umową niniejszą ustalonego, należność, obliczoną według przepisów prawnych, obowiązujących dla mieszkań w naturze, przydzielanych funkcjonarjuszom państwowym".

Przez przepisy prawne, obowiązujące dla mieszkań w naturze, przydzielanych funkcjonarjuszom państwowym, należy rozumieć postanowienia par. 3 do 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 października 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849).

Przy zawieraniu umowy i jej wypowiadaniu należy pracownikowi kontraktowemu zwrócić szczególną uwagę na przewidziany w umowie obowiązek opróżnienia mieszkania z chwilą ustania umowy.

Oznajmiając powyższe, Prezydjum Rady Ministrów prosi o wydanie właściwych zarządzeń.

Z p. Prezesa Rady Ministrów (—) *Studziński*
Podsekretarz Stanu.

Minist. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. Warszawa, dnia 18 marca 1926 r.
L. O. Prez. 2184/26.

**Kuratorom Okręgów Szkolnych**

do wiadomości i stosowania się.

Za Ministra: *Dr Karol Dawidowski,*
Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okr. Szkoln. Krak. Kraków, dnia 30 marca 1926 r.
L. O. 477/26.

**Wydziałom, Oddziałom, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich — w sprawie mieszkań w naturze, przydzielanych funkcjonarjuszom kontraktowym.**

W związku z rozporządzeniem z dnia 23 września 1924 r. L. 1632/Prez., ogłoszonem w Dz. U. Kuratorjum Nr. 4 z r. 1924, do wiadomości. Mieszkania takie będzie przydzielać tylko Kuratorjum w porozumieniu z Urzędem Wojewódzkim, Okręgową Dyrekcją Robót Publicznych.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
*Wierzbicki* w. r., p. o. Naczelnika Wydziału.

---

71.

Min. Wyzn. Relig. i Ośw. Publ. Warszawa, dnia 23 marca 1926 r.

## Do Wszystkich Władz i Urzędów podległych bezpośrednio Ministerstwu W. R. i O. P. — wyjaśnienie w sprawie odstępowania talonów asygnacyj.

W myśl § 36 Przepisów rach. kas. z 1921 r. (Monitor Polski Nr. 285 i Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 45 z 1921 r.) i § 86 Instrukcji dla Kas Skarbowych (Dzien. Urzęd. Min. Skarb. Nr. 45 z 1921 r.) talon asygnacji może przedstawić Kasie do wypłaty osoba, na imię której została sporządzona asygnacja, albo osoba, posiadająca jej ogólne lub specjalne pełnomocnictwo, wreszcie osoba upoważniona do odbioru na odwrotnej stronie talonu.

Wyjątek stanowią talony asygnacyj zbiorowych, gdyż talony te nie mogą być odstępowane, a więc osoby, na imię których talony te opiewają, nie mogą umieszczać na nich upoważnienia do odbioru innym osobom.

Wobec powstałych wątpliwości, w wypadku odstępowania talonów asygnacyj — Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie pisma Ministerstwa Skarbu N. DK-5182/25. WAK z dnia 27 stycznia 1926 r. oznajmia, że **upoważnienie do odbioru** sumy asygnowanej, umieszczone na odwrotnej stronie talonu, tak pod względem prawnym jak i pod względem opłaty stemplowej, należy traktować jako **pełnomocnictwo ograniczone, uprawniające upoważnionego jedynie do podjęcia i pokwitowania sumy asygnowanej, bez prawa udzielenia dalszego upoważnienia innej osobie,** a tem mniej prawa odstępowania (cesji) należności z asygnacji innej osobie.

Ministerstwo przypomina, że w myśl przepisów obowiązujących o opłatach stemplowych (porówn. Rozp. Min. Skarbu z dnia 24 kwietnia 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 44 zbioru 1923 r. poz. 299) oraz Rozp. M. Skarbu z dnia 28 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36 zbioru 1924 r. poz. 392) — upoważnienie do podjęcia należności, względnie polecenie dokonania wypłaty o **charakterze pełnomocnictwa,** umieszczone na odwrocie talonu, — podlega opłacie stemplowej w wysokości 2 zł.

Nie podlega natomiast żadnej opłacie stemplowej upoważnienie urzędowe do odbioru sum należnych na podstawie asygnacji, umieszczone na talonie, **o charakterze polecenia służbowego.**

Zarazem Ministerstwo wyjaśnia, że aczkolwiek przepisy rachunkowe i kasowe nie przewidują wyraźnie możności odstępowania (cesji) należności, płatnych na podstawie asygnacyj, to jednak odstępowanie (cesja) jest zasadniczo z mocy postanowień prawa cywilnego dopuszczalne.

**Akt odstąpienia** (cesji), **podlegający opłacie stemplowej** w wysokości **1 procent** od sumy cedowanej, może być sporządzony na talonie. Co do formy tego aktu zaznacza się, że przepisy prawa cywilnego nie wymagają formy specjalnej dla uskutecznienia aktu odstąpienia (cesji); **z treści jednak tego aktu musi niedwuznacznie wynikać, iż osoba, na imię której opiewa talon asygnacji, odstępuje należność swą bez zastrzeżeń innej osobie, muszą być przeto użyte wyrażenia: „odstępuję, ustępuję, przelewam, ceduję",** a **nie** wyrażenia: proszę wypłacić, lub „upoważniam do podjęcia" itp.

W wypadku, gdy podpis osoby, na imię której asygnacja została wystawiona, nie jest znany odnośnej Kasie Skarbowej, żądać należy urzędowego poświadczenia autentyczności podpisu cedenta.

Nadto Ministerstwo zaznacza, **że talony asygnacyj zbiorowych** zgodnie z § 42 Przepisów rach. kas. i § 85 Instr. dla Kas Skarb. **nie mogą być ani odstąpione** (cedowane) **na rzecz innej osoby, ani też** — jak to wyżej wskazano — **osoba,** na imię której opiewa talon asygnacji zbiorowej, **nie może upoważnić innej osoby do podjęcia sumy asygnowanej. Również sumy, asygnowane na imię urzędników, nie z tytułu należności im przypadających, lecz na potrzeby urzędu,** nie mogą **być przez nich cedowane.**

Zasady powyżej omówione w odniesieniu do asygnacyj i talonów mają analogiczne zastosowanie także do zleceń wypłaty z rachunków bieżących, otwartych w myśl rozp. Minist. Skarbu z dnia 14/8 1922 (Monitor Polski Nr. 201 i Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 21 z 1922 r.).

Za Ministra: *Dr Karol Dawidowski,* Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum Okr. Szkol. Krak. Kraków, dnia 30 marca 1926 r.
L.: O. 485/26.

**Wydziałom, Oddziałom Kuratorjum, Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich oraz Radom Szkolnym Powiatowym w Okręgu — w sprawie odstępowania talonów asygnacyj.**

do wiadomości.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
*Wierzbicki* wr., p. o. Naczelnika Wydziału.

---

**72.**

L.: O. 402/26. Kraków, dnia 15 marca 1926 r.

**Do**

**Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie umieszczania wycieczek i kolonij letnich w budynkach szkolnych na Pomorzu.**

Kuratorjum zawiadamia na podstawie pisma Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego z dnia 24 lutego br. L. dz. O/R. H. 3159/26, że szkoły, mające zamiar zorganizować wśród swej młodzieży wycieczkę krajoznawczą, turystyczną, lub urządzić kolonję wakacyjną na Pomorzu, i uzyskać, na ten cel odpowiedni budynek szkolny, muszą wnieść podanie do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego w terminie od 1-go do 20-go kwietnia za pośrednictwem Kuratorjum. W podaniu tem należy wymienić 1) miejscowość względnie powiat, w którym chcą lokal szkolny otrzymać, 2) przypuszczalny czas pobytu w pożądanej szkole, 3) liczbę i kategorję uczestników (uczniowie-nice, nauczyciela-lki), 4) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania odpowiedzialnego kierownika wycieczki, wzglednie kolonji letniej i 5) jego pisemną deklarację, że bierze na siebie odpowiedzialność za zachowanie się uczestników i że zobowiązuje się pokryć wszelkie koszty naprawy uszkodzeń szkoły przez tychże spowodowane. Kuratorjum Okręgu Szkolnego Pomorskiego porozumie się w tej sprawie z właściwymi inspektorami szkolnymi, którzy bezpośrednio doniosą petentom o wyniku starań. Podania, wniesione inną drogą z ominięciem podanego terminu i powyższych warunków, nie będą uwzględniane.

Kuratorjum zaznacza, że wakacje letnie w szkołach powszechnych na Pomorzu rozpoczynają się 20 lipca i trwają do 31 sierpnia.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr Riemer* w. r.

---

**73.**

L.: O. 405/26. Kraków, dnia 16 marca 1926 r.

**Do**

**Dyrekcyj państwowych i prywatnych (męskich) szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych oraz seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie spóźnionego zgłaszania się uczniów do szeregów wojskowych.**

Doszło do wiadomości Ministerstwa, że Dyrekcje niektórych zakładów naukowych nie informują należycie uczniów, co do których wszczęte zostały

starania o odroczenie terminu odbycia służby wojskowej, a którzy otrzymali już karty powołania, o konieczności stawienia się do oddziałów w terminie, oznaczonym w karcie powołania. Uczniowie ci skutkiem tego **nie z własnej winy** ponosić muszą karę za spóźnione przybycie do oddziału.

Wobec tego, wykonując rozporządzenie Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 10 marca br. Nr. O. Prez. 2090/26, zwraca Kuratorjum uwagę Dyrekcjom, że wszczęcie starań o odroczenie terminu odbycia służby w wojsku stałem nie odracza wcielenia interesowanych do szeregów. Uczniowie zatem, którzy zgodnie z obowiązującemi przepisami wezwani zostali do odbycia powinności wojskowej, winni w oznaczonym terminie zgłosić się do oddziału, mimo, że prośby ich o ewentualne odroczenie terminu odbycia służby wojskowej nie zostały w terminie ich stawiennictwa rozstrzygnięte.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr Riemer* wr.

---

74.

L.: O. 403/26. Kraków, dnia 26 marca 1926 r.

**Do**

**Dyrekcyj szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie zbiórki na Dar Narodowy Trzeciego Maja.**

Kuratorjum zachęca grona nauczycielskie do gorliwego zajęcia się tradycyjną zbiórką po szkołach na Dar Narodowy Trzeciego Maja, w czasie od 3 do 9 maja na listy składowe, przesłane przez Zarząd Główny T. S. L. dla przysporzenia funduszów Towarzystwu na cele oświatowe.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr Riemer* wr.

---

75.

L.: O. 556/26. Kraków, dnia 14 kwietnia 1926 r.

**Do**

**Wydziałów, Oddziałów Kuratorjum, Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie stosowania art. 10 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).**

Opierając się na piśmie Prezydjum Rady Ministrów z dnia 31 marca 1926 r. Nr. 3779 i rozporządzenia Ministerstwa WR. i OP. z dnia 9-go kwietnia 1926 r. Nr. O. Prez. 2742/26, udziela Kuratorjum następujących wyjaśnień w sprawie stosowania artykułu 10 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918).

Umieszczony we wspomnianym artykule przepis głosi, że art. 107, 108 i 109 ustawy z dnia 9 października 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 116

poz 924) nie będą stosowane od dnia 1 stycznia 1926 r. Nie ulega wątpliwości, że prawodawca, używając wyrażenia „nie będą stosowane", miał na myśli nie tylko nauczycieli, którzy wstąpią na służbę państwową po 1 stycznia 1926 r., lecz dążył do jednolitego stosowania powyższego przepisu względem wszystkich nauczycieli, którzy do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 129 poz. 918) nie skorzystali z dobrodziejstw, jakie im dawały art. 107, 108 i 109 ustawy uposażeniowej.

Wobec powyższego rozpatrzeniu przez Radę Ministrów mogłyby podlegać wnioski li tylko w tych sprawach, związanych z art. 107, 108 i 109 ustawy uposażeniowej, które dotyczą nauczycieli mianowanych już wcześniej, a nie od daty 1 stycznia 1926 r., **przytem tylko tych nauczycieli, których podania zalegały bez ich winy we władzach 2-giej i 3-ciej instancji,** pomimo, iż były złożone w czasie właściwym. Podania w sprawach tego rodzaju złożone po 1 stycznia 1926 r., nawet nauczycieli dawniej mianowanych, należy załatwiać odmownie.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
*Wierzbicki* wr., p. o. Naczelnika Wydziału.

---

**76.**

L. I-4049/26. Kraków, dnia 17 marca 1926 r.

**Do**
**Rad Szkolnych Powiatowych, Zarządów Szkół Powszechnych oraz Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Okręgu — w sprawie zbioru dokumentów służbowych.**

Przed niedawnym czasem zginął tragiczną a niespodziewaną śmiercią jeden z nauczycieli tutejszego Okręgu, pozostawiając rodzinę niezaopatrzoną i wprost bez środków do życia.

Doraźna a wydatna pomoc finansowa ze strony Koleżanek i Kolegów śp. Zmarłego zapewniła na jakiś czas byt pozostałym sierotom i Matce tego nauczyciela, wypłata jednak zaopatrzenia sierocego napotyka na znaczne trudności i opóźnienie, ponieważ nie można zebrać dokumentów, niezbędnie potrzebnych do tej czynności urzędowej.

Ponieważ tesame trudności zachodzą bardzo często przy wymiarze uposażeń, zaopatrzeń emerytalnych oraz zaopatrzenia dla rodzin, pozostałych po nauczycielach, t. j. pensyj wdowich i sierocych, przeto Kuratorjum zwraca się do podległego sobie Nauczycielstwa oraz wszystkich urzędników z apelem, by w interesie własnym i ze względu na dobro Rodzin swoich:

1) zebrali, skompletowali i utrzymywali w należytym porządku oryginały swych dokumentów służbowych i przechowywali je w miejscu znanem i dostępnem dla najbliższych;

2) uwierzytelnione odpisy tych dokumentów oddali — najpraktyczniej w teczce albo dużej kopercie swemu Inspektorowi. PP. Inspektorzy zechcą te koperty czy teczki przechować dla celów urzędowych pod zamknięciem w osobnym „zbiorze dokumentów" (nie, jak się to zwykle dzieje, rozrzucone pod różnemi liczbami w registraturze), co jednak nie powinno powodować żadnego specjalnego zatrudnienia dla urzędu, prócz co najwyżej prostego spisu nauczycieli, którzy złożyli koperty z odpisami swych dokumentów.

Do dokumentów osobistych należą przedewszystkiem: metryka chrztu, ślubu, wykaz stanu rodzinnego, metryki dzieci, świadectwo dojrzałości, patent kwalifikacyjny, świadectwo egzaminu wydziałowego (W. K. N.), dekrety nominacyjne, b. austrjacki wymiar wkładek emerytalnych oraz dekret policzalności czasu służby do wymiaru emerytury, dekret weryfikacyjny.

Kuratorjum wyraża przekonanie, że Nauczycielswto w zrozumieniu własnego i Rodzin swych interesu zastosuje się bezzwłocznie do powyższego apelu, a pp. Inspektorzy przechowywać będą złożone u nich dokumenty w należyty sposób.

PP. Inspektorzy zechcą donieść Kuratorjum dnia 1 lipca 1926 r., czy i w jakiej mierze zarządzenia powyższe zostały wykonane.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:
*Dr. Pilecki* wr. Naczelnik Wydziału.

---

77.

L. I. KN. 4416/26. Kraków, dnia 29 marca 1926 r.

**Do**
**Dyrekcyj wszystkich państwowych i prywatnych seminarjów nauczycielskich w Okręgu — w sprawie nowego wydania programu nauki.**

W związku z wielkiem zapotrzebowaniem „Programu nauki w państwowych seminarjach nauczycielskich" zgłaszanem przez Dyrekcje i nauczycieli państwowych i prywatnych seminarjów nauczycielskich, Kuratorjum na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19/3. b. r. Nr. I—3884/26 zawiadamia, że nowe wydanie programu nauki w państwowych seminarjach nauczycielskich będzie wydane przed początkiem roku szkolnego 1926/27.

Wydanie pierwsze programu jest całkowicie wyczerpane.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr. Riemer* w. r.

---

78.

L. I. KN. 4400/26. Kraków, dnia 10 kwietnia 1926 r.

**Do**
**Dyrekcyj seminarjów nauczycielskich państwowych i prywatnych w Okręgu oraz Państwowych Kursów Nauczycielskich w Krakowie w sprawie uproszczenia czynności administracyjnych.**

Nawiązując do okólnika z dnia 12 listopada 1925 r. L. II—9678/25 i sprawozdań Dyrekcyj w tej samej sprawie, Kuratorjum zarządza, co następuje:

**A. Przyjmowanie uczniów (nic).**

1. Dyrekcje przyjmują do swych zakładów we własnym zakresie działania uczniów aż do osiągnięcia normy maksymalnej, którą stanowi liczba 40 dla klas seminarjów państwowych i kursów nauczycielskich, 30 dla klas szkół ćwiczeń, względnie ta liczba od wyżej wymienionych niższa, którą Kuratorjum ze względu na pomieszczenie poszczególnych klas osobnem rozporządzeniem ustaliło. Przy przyjmowaniu uczniów z końcem roku szkolnego należy do normy maksymalnej dla każdej klasy wliczyć liczbę uczniów, przeznaczonych do egzaminów poprawczych i uzupełniających.

2. Kuratorjum zastrzega sobie i nadal udzielanie zezwoleń na przyjmowanie uczniów a) ponad wyżej określone normy, b) repetentów, pragnących trzeci rok uczęszczać do tej samej klasy, c) uczniów, wydalonych z jednej względnie wszystkich szkół jakiegokolwiek Okręgu szkolnego, d) uczniów, którzy nie przechodząc bezpośrednio z innych seminarjów, przekroczyli najwyższą granicę wieku przeszło 1 rok.

3. Przyjmowanie uczniów odbywa się zasadniczo od 29-go czerwca do 1-go lipca włącznie. Bezpośrednio po ferjach letnich przyjęcie ucznia może nastąpić tylko na podstawie wyniku egzaminu poprawczego lub uzupełniającego, oraz gdy norma maksymalna nie została jeszcze osiągnięta, w ciągu zaś roku szkolnego tylko w wypadkach nadzwyczajnych n. p. choroba ucznia, przesiedlenie się rodziców i t. p.

## B. Egzaminy wstępne.

Egzaminy wstępne będą przeprowadzane zasadniczo tylko z końcem czerwca, a mianowicie na Kursy II—IV seminarjów w ostatnich trzech dniach przed rozdaniem świadectw, na Kurs I seminarjum zaś w pierwszym, względnie w dwóch pierwszych dniach powszednich po rozdaniu świadectw.

Dopuszczanie do egzaminu wstępnego na pierwszy Kurs studjum dwuletniego na Państwowych Kursach Nauczycielskich zastrzega sobie Kuratorjum. Podania o dopuszczenie do tego egzaminu prześle Dyrekcja Kursów do Kuratorjum najpóźniej do 1 września, poczem Kuratorjum wyznaczy ewentualnie termin egzaminu.

W ciągu roku szkolnego egzamin wstępny może się odbyć tylko w wypadkach nadzwyczajnych (udowodniona choroba ucznia, przesiedlenie się rodziców i t. p.), o ile przepisana norma maksymalna dla danej klasy nie została osiągnięta.

W sprawie nadsyłania wykazów uczniów, którzy zdawali egzamin wstępny wszystko jedno w którym terminie, przypomina Kuratorjum tutejszy okólnik z dnia 5 października 1922 L. 17.335/I (Dz. Urzęd. Kuratorjum OSK. z r. 1922. Nr. 8. str. 233), którego należy przestrzegać z całą ścisłością, z tem, że termin nadsyłania wykazów upływa z dniem 15 września każdego roku.

## C. Terminy nadsyłania wykazów i sprawozdań.

Kuratorjum zarządza skreślenie w terminarzu czynności (Dz. Urz. Kuratorjum OSK. z r. 1925 Nr. 3. poz. 93) Dział III. Dyrekcje seminarjów nauczycielskich (dodać: i Dyrekcja Państwowych Kursów Nauczycielskich) następujących pozycyj:

a) w rozdziale szkół państwowych: 1, 4, 5, 7, 11, 12, 15, 16, 23, 25,

b) w rozdziale szkół prywatnych: 1, 5, 6.

W niektórych innych pozycjachna stępują zmiany bądź co do terminów, bądź co do treści.

W szczególności, pozostawiając dotychczasową ilość konferencyj okręgowych, ogranicza się ilość sprawozdań opiekunów klasowych z przerobionego materjału naukowego do dwóch, a mianowicie z końcem I i II półrocza.

Nadsyłanie protokółów konferencyjnych i sprawozdań dyrektorskich z całokształtu życia szkolnego w danym okresie obowiązuje, jak dotychczas. Przedewszystkiem uwzględnić należy w osobnych punktach porządku dziennego konferencyj: a) uwagi Dyrektora z okazji hospitowanych lekcyj

i przeglądania wypracowań pisemnych, b) sprawozdanie o ewentualnem znaczniejszem opóźnieniu w przerabianiu materjału naukowego z podaniem przyczyny i projektu uzupełnienia. Natomiast zaniechać należy wyliczania w protokole pism nadeszłych do Dyrekcji i ich streszczenia.

Sprawozdania roczne należy nadsyłać w 2 egzemplarzach, jeżeli są drukowane, zaś w jednym, jeśli są pisane.

Sprawę udziału młodzieży seminarjalnej w przedstawieniach, odczytach, zabawach i t. p. reguluje rozdział C. tutejszego okólnika z dnia 19 marca 1926 L. II—143/26 (Dz. Urz. Kuratorjum OSK. Nr. 3. poz. 57. str. 80), którego moc obowiązująca rozciąga się także na wszystkie państwowe i prywatne seminarja oraz Państwowe Kursy Nauczycielskie. Dyrekcje seminarjów zechcą więc odnośnie do tych spraw wejść w porozumienie z Dyrekcjami gimnazjów.

W związku z wydanemi wyżej zarządzeniami okazała się potrzeba ułożenia nowego „terminarza czynności“ (p. załącznik), który obowiązuje od dnia ogłoszenia. Tem samem traci moc obowiązującą część terminarza dawnego (Dz. Urzęd. Kuratorjum OS. Krakowskiego Nr. 3/25), dotycząca seminarjów nauczycielskich.

Kurator Okręgu Szkolnego: *Dr Riemer* w. r.

Załącznik do L. I. K. N. 4400/26.

## TERMIN CZYNNOŚCI.

Dyrekcje seminarjów nauczycielskich i Państwowych Kursów Nauczycielskich powinny nadsyłać:

a) państwowe:

1) **natychmiast** po każdej zmianie w ciągu roku szkolnego nowe rozkłady zajęć nauczycieli w 3 egzemplarzach;

2) **natychmiast** po każdym odbytym egzaminie dojzałości wynik liczbowy na przepisanym formularzu;

3) **natychmiast** po każdej zmianie w stosunkach rodzinnych personalu (ślub, narodziny, śmierć) doniesienie celem wymierzenia dodatku ekonomicznego;

4) **do piątego dnia każdego miesiąca** za miesiąc następny listy płatnicze na pobory miesięczne;

5) **do piętnastego dnia każdego miesiąca** listy płatnicze na wynagrodzenie za godziny nadliczbowe za miesiąc następny;

6) **do ośmiu dni** po każdej odbytej konferencji okręgowej sprawozdanie o stanie wychowania i nauczania w zakładzie;

7) **do 10 września** rozkład czynności Grona nauczycielskiego na bieżący rok szkolny w 3 egzemplarzach z podaniem liczby uczniów w poszczególnych klasach, kursach i oddziałach;

8) **do 15 września** sprawozdanie o wyniku egzaminów wstępnych (kartki ewidencyjne według wzoru w Dz. Urzęd. K. O. S. K. z r. 1922, Nr. 8);

9) **do 30 listopada** podania o zniżenie wymiaru godzin nauczania oraz o urlopy nauczycieli na II półrocze roku szkolnego;

10) **do 20 grudnia** wyrachowanie z ostatniej zaliczki, przyznanej na wydatki rzeczowe w bieżącym roku;

11) **do 15 lutego** każdego roku sprawozdanie dentystyczne za I półrocze roku szkolnego dla Ministerstwa W. R. i O. P.;

12) **do 15 lutego** każdego roku zestawienie statystyczne nauczycielstwa i młodzieży szkolnej według stanu z dnia 1 grudnia ubiegłego roku;

13) **do 1 marca** każdego roku wnioski co do zmian osobowych na następny rok szkolny;

14) **do 31 marca** każdego roku projekt preliminarza wydatków, przewidywanych na następny rok budżetowy;

15) **do 15 kwietnia** każdego roku tematy do pisemnego egzaminu dojrzałości i wykaz imienny uczniów najwyższego Kursu z podaniem daty urodzenia;

16) **do 31 maja** każdego roku podania nauczycieli o zniżenie wymiaru godzin oraz urlopy płatne i bezpłatne na I półrocze następnego roku szkolnego.

17) **do 10 lipca** każdego roku sprawozdanie o stanie wychowania i nauczania w zakładzie w ubiegłym roku szkolnym, a łącznie z niem:

a) sprawozdanie o stanie wychowania fizycznego z uwzględnieniem zabaw i gier dla Ministerstwa W. R. i O. P.;

b) sprawozdanie lekarskie za cały rok szkolny dla Ministerstwa W. R. i O. P.;

c) sprawozdanie dentystyczne za cały rok szkolny dla Ministerstwa W. R. i O. P.;

d) sprawozdanie opiekunów drużyn harcerskich dla Ministerstwa W. R. i O. P. (rozp. Kuratorjum z dnia 12 marca 1923 L. 43/pr. Dz. Urz. K. O. S. Krak. z r. 1923 Nr. 3, poz. 85);

e) zamknięcie rachunkowe funduszu na gry i zabawy.

**b) prywatne:**

1) **natychmiast** po każdym odbytym egzaminie dojrzałości wynik liczbowy na przepisanym formularzu;

2) **do ośmiu dni** po każdej odbytej konferencji okresowej sprawozdanie o stanie wychowania i nauczania w zakładzie;

3) **do 15 września** każdego roku rozkład zajęć grona nauczycielskiego na bieżący rok szkolny w 3 egzemplarzach z podaniem liczby uczniów w poszczególnych klasach, kursach i oddziałach. Po każdej zmianie w rozkładzie zajęć w ciągu roku szkolnego, natychmiastowe zawiadomienie z dołączeniem nowego rozkładu zajęć, objętych zmianą nauczycieli w 1 egzemplarzu.

4) **do 15 września** każdego roku sprawozdanie o wyniku egzaminów wstępnych (kartki ewidencyjne według wzoru w Dz. Urz. K. O. S. K. z r. 1922, Nr. 8);

5) **do 15 lutego** każdego roku zestawienie statystyczne nauczycielstwa i młodzieży szkolnej według stanu z dnia 1 grudnia ubiegłego roku;

6) **do 1 marca** każdego roku podanie o przyznanie praw państwowych seminarjów z przepisanemi dokumentami;

7) **do 15 kwietnia** każdego roku podanie o zatwierdzenie Komisji egzaminacyjnej dla przeprowadzenia egzaminu dojrzałości (dotyczy tylko seminarjów bez pełnych praw), wykaz imienny uczniów najwyższego Kursu z podaniem dat urodzenia, tematy maturyczne na ręce odnośnego wizytatora szkół;

8) **do 10 lipca** każdego roku sprawozdanie o stanie wychowania i nauczania w zakładzie w ubiegłym roku szkolnym, a łącznie z niem:

a) sprawozdanie o stanie wychowania fizycznego z uwzględnieniem zabaw i gier dla Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego;

b) sprawozdanie lekarskie za cały rok szkolny dla Ministerstwa W. R. i O. P.;

c) sprawozdanie dentystyczne za cały rok szkolny dla Ministerstwa W. R. i O. P.;

d) sprawozdanie opiekunów drużyn harcerskich dla Ministerstwa W. R. i O. P. (rozp. Kuratorjum z dnia 12 marca 1923 L. 43/pr. Dz. Urz. K. O. S. Krak. z r. 1923 Nr. 3, poz. 85).

---

79.

L. I. KN. 4788/26. Kraków, dnia 10 kwietnia 1926 r.

**Do**

**Do Dyrekcyj państwowych szkół średnich ogólnokształcących, szkół zawodowych, seminarjów nauczycielskich oraz Rad Szkolnych Powiatowych w Okręgu — w sprawie jazdy nauczycieli w wagonach, przeznaczonych dla dzieci szkolnych.**

Dyrekcja Kolei Państwowych w Krakowie pismem z dnia 25 marca 1926 r. Nr. VI/19263/26 wyraziła zgodę na zajmowanie przez nauczycieli szkół państwowych miejsc w wagonach, przeznaczonych dla młodzieży szkolnej, celem wykonywania kontroli nad młodzieżą dojeżdżającą pod warunkiem, że przed zajęciem miejsca oprócz odpowiedniego biletu jazdy okażą dotyczącemu konduktorowi legitymację służbową.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego:

*A. Marcinkowski* w z. Naczelnika Wydziału.

---

80.

## Podręczniki szkolne.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 24 marca r. b. L. O. Prez. 2510/26 zatwierdził wniosek Komisji Książek i Pomocy Szkolnych w sprawie **niedozwolenia** do używania w szkołach książki p. t. „Dr. Oleksander Tysowskyj: Pytanja z botaniky i zoologji jak prowidnyk po obłasty biologicznych nauk po teperisznym planam nauczanja w serednych i wydiłowych szkołach dla szkilnoj i prywatnoj nauky. Lwów 1925. Ukraińskie Towarzystwo Pedagogiczne".

---

81.

## Organizacja szkół.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozp. z dnia 4/3. b. r. Nr. I. 3175/26 przyznało prywatnemu seminarjum nauczycielskiemu żeńskiemu im. M. Smoluchowskiego w Wieliczce niepełne prawa seminarjów państwowych na rok szkolny 1925/26 z ograniczeniem tych praw do uczenic obecnego kursu V.

---

82.

# Ruch służbowy.

### Szkolnictwo średnie ogólnokształcące.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 19 marca 1926 Nr. II-2648/26 zamianował kierownika państwowego gimnazjum im. króla Władysława Jagiełły w Dębicy profesora *ks. Błażeja Kotfisa* dyrektorem tegoż zakładu z dniem 1 kwietnia 1926 r.

P. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 25 lutego 1926 Nr. II-2269/26 ustanowił *ks. Michała Kanię*, katechetę XXXIV szkoły powszechnej w Krakowie, nauczycielem z § 8 P. S. N. od dnia 1 lutego 1926 w państwowem gimnazjum im. Seweryna Goszczyńskiego w Nowym Targu.

### Seminarja nauczycielskie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozporządzeniem z dnia 20 marca br. Nr. I—4210/26 zamianowało p. *Emila Konstankiewicza* nauczycielem szkoły ćwiczeń państwowego seminarjum nauczycielskiego męskiego w Tarnowie.

### Inspektoraty szkolne.

Kurator Okręgu Szkolnego Krakowskiego dopuścił z dniem 1 kwietnia b. r. p. *Aleksandra Siemka*, urzędnika prowizorycznego XII. stopnia służbowego w Radzie Szkolnej Powiatowej w Pilźnie, do przygotowawczej służby administracyjnej III. kategorji w tejże Radzie Szkolnej Powiątowej.

### Szkolnictwo powszechne.

*Klementyna z Młynarskich Kuncekowa*, stała nauczycielka 7-klasowej szkoły w Gilowicach, powiat Żywiec, zmarła w dniu 13 marca 1926 r. w 68 roku życia, a w 22 roku służby nauczycielskiej.

---

83.

# Konkursy

**z terminem sześciotygodniowym od wyjścia niniejszego Nru Dziennika Urzędowego.**

Rada Szkolna Powiatowa **w Białej** ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posad nauczycieli samoistnych szkół 1-klasowych, a mianowicie:

1) 1-klasowej szkoły powszechnej z językiem wykładowym niemieckim w Białej na Leszczynach;

2) 1-klasowej szkoły powszechnej w Huciskach;

3) 1-klasowej szkoły powszechnej w Malcu;

4) 1-klasowej szkoły powszechnej w Łękach na Zasolu;

5) kierownika 3-klasowej szkoły powszechnej w Bestwince.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić przepisaną drogą służbową do Rady Szkolnej Powiatowej w Białej.

---

Rada Szkolna Powiatowa **w Krakowie** (powiat) ogłasza niniejszem konkurs celem stałego obsadzenia posad:

1) kierownika szkoły 7-kl. powszechnej w Rybnej;

2) „ „ 2-kl. w Kłokoczynie, Kurdwanowie i Przegini Duchownej.

Kandydat na kierownika szkoły pod 1) winien wykazać się egzaminem wydziałowym lub ukończeniem Wyższego Kursu Nauczycielskiego.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić za pośrednictwem władzy przełożonej do Rady Szkolnej Powiatowej w Krakowie.

---

Rada Szkolna Powiatowa **w Makowie** ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posad:

1) kierownika szkoły 6-klasowej w Ślemieniu;

2) kierownika szkoły 4-klasowej w Sidzinie;

3) kierownika szkoły 3-klasowej w Kurowie i

4) nauczyciela samoistnego szkoły 1-klasowej w Kukowie.

Podania należycie udokumentowane należy wnosić do Rady Szkolnej Powiatowej w Makowie za pośrednictwem swej władzy przełożonej.

---

Rada Szkolna Powiatowa **w Mielcu** ogłasza konkurs na stanowiska:

1) nauczyciela (ki) samoistnego (nej) w 1-klasowej szkole powszechnej w Grochowem, Rożniatach, Hykach Dębiakach;

2) kierownika (czki) szkoły 2 klasowej mieszanej w Kębłowie, Podborzu, Wadowicach dolnych, Zdziarcu i Żarówce;

3) kierownika (czki) szkoły 3-klasowej mieszanej w Dulczy wielkiej, Trzcianie i

4) kierownika (czki) szkoły 4-klasowej powsz. w Woli Wadowskiej.

Podania udokumentowane należy wnieść za pośrednictwem swej władzy przełożonej do Rady Szkolnej Powiatowej w Mielcu.

---

Rada Szkolna Powiatowa **w Nowym Targu** ogłasza po raz drugi konkurs celem stałego obsadzenia posady kierownika 2-klasowej szkoły powszechnej w Kluszkowcach.

Podania udokumentowane, skierowane do Kuratorjum Krak. O. S. należy wnosić za pośrednictwem swej władzy przełożonej do Rady Szkolnej Powiatowej w Nowym Targu.

---

Rada Szkolna Powiatowa **w Ropczycach** ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posad:

1) kierownika 2-klasowych szkół mieszanych w Czarnej, Nawsiu, Niedźwiadzie Dolnej i Stasiówce;

2) nauczyciela (lki) samoistnego (nej) w Będziemyślu, Kamionce, Klęczanach, Korzeniowie, Krzywej, Łączkach Kucharskich, Niedźwiadzie Górnej i Olchowej.

Szkoła w Będziemyślu, Klęczanach i Łączkach Kucharskich nie ma własnego budynku, a temsamem i mieszkania dla nauczyciela.

Mieszkanie dla kierownika w Niedźwiadzie Dolnej jest szczupłe i bardzo liche, a w Niedźwiadzie Górnej częściowo tylko wykończone.

Podania należy wnosić w przepisanej drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Ropczycach.

---

Rada Szkolna Powiatowa **w Żywcu** ogłasza konkurs celem stałego obsadzenia posad:

1) kierownika szkoły 7-klasowej powsz. w Gilowicach;
2) „ „ 6-klasowej powsz. w Łodygowicach;
3) „ „ 5-klasowej powsz. w Jeleśni Górnej;
4) „ „ 4-klasowej powsz. w Pewli Ślemieńskiej;
5) „ „ 3-klasowej powsz. w Rycerce Górnej i Rycerce [Dolnej;
6) „ „ 2-klasowej powsz. w Szarem;
7) „ „ 4-klasowej powsz. miesz. w Przyborowie i
8) nauczyciela (lki) samoistnego (stnej) w szkole 1-klasowej powszechnej w Glince ad Ujsoły.

Kandydatom o posadę ad 1), posiadającym egzamin wydziałowy lub ukończony Wyższy Kurs Nauczycielski, zastrzega się pierwszeństwo.

Podania należycie udokumentowane wnosić należy w drodze służbowej do Rady Szkolnej Powiatowej w Żywcu.

---

84.

## OGŁOSZENIA.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Krak. zaleca do użytku szkolnego **„Prawidła gier ruchowych“.** (Nakł. Zjedn. Młodzieży Pol. — Skład główny: Sp. Akc. „Ostoja“, Poznań, Pocztowa 15). Jestto szereg książeczek obejmujących: 1. Prawidła gier ruch. i wskazówki ogólne. 2. Pięstówka. 3. Pogoń. 4. Tamburino. 5. Palant. 6. Piłka siatkowa. 7. Koszykówka. 8. Walka narodów. 9. Kwadrant. 10. Wybijanki.

Cena książeczki 15—70 groszy.

---

Centralna Wojsk. Szkoła Gimn. i Sportów w Poznaniu wydała tablice z krzywemi toków lekcyj gimnastyki do użytku szkół. Tablice te, godne polecenia, są do nabycia w cenie 1·60 zł w powyższej szkole. Wysyłka za zaliczką.

---

Kuratorjum zawiadamia, że wyszedł IV zeszyt „Motywów architektury polskiej“ Jana Gumowskiego nakładem Ministerstwa Spraw Zagranicznych R. P. p. t. „Jasna Góra“.

Jestto teka, składająca się z 14 luźnych litografij dużego formatu, jedno i wielobarwnych z motywami zabudowań klasztoru jasnogórskiego i wnętrz kościelnych w bardzo artystycznem wykonaniu, nadającem się zarówno do nauki poglądowej, jak i do przyozdobienia sal szkolnych i korytarzy. — Do nabycia w Muzeum Narodowem w Krakowie lub u firmy Gebethnera i Ska w cenie 80 zł, które może Dyrekcja łatwo uzyskać z opłat uczniów.

---

**„PLANTA“**, Warszawa, ul. Chłodna 43.

Kilkanaście lat istniejąca S-ka pod firmą **„PLANTA“** w Warszawie postawiła sobie za zadanie rozwinięcie w kraju naszym produkcji roślin leczniczych i przemysłowo-aptecznych.

Posiadając obecnie duże doświadczenie i nawiązawszy stosunki handlowe, S-ka **„Planta“** przystępuje obecnie do organizacji zbioru ziół leczniczych dziko rosnących i uprawy roślin aptekarskich na szerszą skalę. Akcja ta tem więcej zasługuje na uwagę, że w kraju naszym, gdzie tak wielkie są obszary nieużytków i rosną masowo, dziko rośliny lecznicze, sprowadzamy **za miljony** zioła apteczne z zagranicy. Natomiast gdyby się u nas zajęto zbiorem ziół, co wymaga tylko chęci i pracy, Polska mogłaby zioła lecznicze eksportować.

Mając powyższe na uwadze, S-ka **„Planta“** ułatwia zaznajomienie się z roślinami leczniczemi przez urządzenie ogródków roślin leczniczych przy szkołach powszechnych.

Za sumę 65 zł. — nawet w 4-ch ratach: 1-sza 20 zł., a następnie co miesiąc po 15 zł. S-ka **„Planta“** — Warszawa, ul. Chłodna 43 — wysyła opłatnie pocztą:

1. Trzy książki, traktujące o zbiorze, uprawie roślin leczniczych i urządzeniu ogródka przy szkole.
2. Planik ogródka z wyjaśnieniami.
3. Kolekcję 60-ciu odmian nasion i sadzonek.
4. Etykiety dla oznaczenia nazw roślin na poletkach.

Tą drogą i dziatwa szkolna i miejscowa ludność mieć będzie możność zaznajomienia się z roślinami leczniczemi i ewentualnie z uprawą takowych.

W każdym powiecie powinno znaleźć się kilka szkół, przy których takie ogródki powinny być założone.

S-ka **„Planta“** Warszawa, ul. Chłodna 43, zakupuje też w każdej ilości zioła lecznicze,· starannie zebrane i wysuszone.

Nauczycielstwo szkół powszechnych na wsi, stykając się bezpośrednio z ludnością, ma możność zwracania uwagi na ten dział produkcji rolnej, który postawiony na właściwej stopie mógłby przynieść dla kraju znaczne korzyści.

Drukarnia „Szkolnica“ w Krakowie, ulica Grzegórzecka 30.